

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere.

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806



Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

EUK

27. februar 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets notat vedrørende regeringens besvarelse af Kommissionens åbnings-skrivelse nr. 2003/2063 af 19. december 2003 vedrørende produktansvarslovens § 10.

P. B. M.



Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 26. februar 2004
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2002-702-0124
Dok.: TSP21030

NOTAT

om

Kommissionens åbningskrivelse vedrørende produktansvarslovens § 10.

1. Baggrund.

Ved åbningskrivelse af 19. december 2003 (nr. 2003/2063/DK) har Kommissionen indledt en traktatkrænkelsessag mod Danmark og gjort gældende, at produktansvarslovens § 10 om mellemhandlerens hæftelsesansvar (lov nr. 371 af 7. juni 1989 som ændret) er i strid med produktansvarsdirektivet (Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 som ændret).

Kommissionen har med henvisning til EF-Domstolens dom af 25. april 2002 i sag C-52/00, Kommissionen mod Frankrig, gjort gældende, at bestemmelsen i produktansvarslovens § 10 medfører flere søgsmål i samme sag, hvilket det direkte søgsmål mod producenten, som direkte hjemler, har til formål at afværge.

Kommissionen har endvidere gjort gældende, at produktansvarslovens § 10 vil kunne påføre leverandøren sagsomkostninger. Det følger heraf, at leverandører af produkter, der bringes i omsætning i Danmark, stilles dårligere end leverandører af produkter, der bringes i omsætning i andre lande, hvilket ifølge Kommissionen strider mod det indre markeds principper, som direktivet bygger på.

2. Produktansvarsdirektivet og produktansvarslovens § 10.

Produktansvarsdirektivet fastsætter, at producenten er objektivt ansvarlig for person- og tingskade forårsaget af defekte produkter. Direktivet fastsætter endvidere, at mellemhandleren er ansvarlig som producent, hvis denne ikke kan identificeres, jf. artikel 3, stk. 3. Af bestemmelsen fremgår således, at såfremt producenten ikke kan identificeres, anses enhver mellemhandler af produktet som dets producent, medmindre skadelidte oplyses om producentens identitet eller om identiteten af den person, som har leveret produktet til ham. I øvrigt indeholder direktivet ikke bestemmelser om mellemhandleransvar.

Efter produktansvarsloven, som gennemfører direktivet i dansk ret, er en producent objektivt ansvarlig for skader, der skyldes defekte produkter. Produktansvarsloven indeholder derudover i § 10 en regel om mellemhandleransvar, hvorefter "en mellemhandler hæfter for produktansvar umiddelbart over for skadelidte og senere mellemhandlere i omsætningskæden." En sådan regel findes ikke i direktivet.

Produktansvarslovens § 10 indebærer, at der påhviler mellemhandleren et objektivt hæftelsesansvar umiddelbart over for skadelidte. Hvis producenten er ansvarsfri som følge af en ansvarsfrihedsgrund eller på grund af forældelse, kan skadelidte ikke påberåbe sig mellemhandlerens hæftelsesansvar, idet der dermed ikke er noget produktansvar "at hæfte for".

Hvis mellemhandleren har udbetalt erstatning til skadelidte, indtræder mellemhandleren i skadelidtes krav mod producenten og kan rette et regreskrav mod denne, jf. produktansvarslovens § 11, stk. 3. Mellemhandleren hæfter imidlertid umiddelbart over for skadelidte, hvilket indebærer, at den pågældende skal betale erstatning til skadelidte, uanset om det er muligt at gennemføre regreskravet over for producenten (f.eks. fordi denne er insolvent). Mellemhandlerens retsstilling i dansk ret kan således sammenlignes med en selvskyldnerkautionists retsstilling.

3. Anmodning om præjudiciel afgørelse fra Vestre Landsret.

Der verserer for tiden en sag ved Vestre Landsret, hvor spørgsmålet om foreneligheden af den danske produktansvarslov med direktivet er rejst.

Vestre Landsret har den 26. september 2003 afsagt en forelæggelseskendelse, hvorved EF-Domstolen anmodes om at tage stilling til, om § 10 i produktansvarsloven er i strid med artikel 3 og 13 i direktivet. Regeringen har den 20. januar 2004 afgivet skriftligt indlæg i denne sag.

Det må således forventes, at spørgsmålet om produktansvarslovens § 10's forenelighed med direktivet vil blive afgjort af Domstolen under den præjudicielle sag. Der vil formentlig blive afsagt dom inden for 2 år.

4. Regeringens besvarelse af Kommissionens åbningsskrivelse.

Regeringen har den 27. februar 2004 besvaret åbningsskrivelsen. Det anføres fra regeringens side, at man ikke er enig i Kommissionens opfattelse.

Som det er fastslået af Domstolens dom i sag C-52/00, indebærer produktansvarsdirektivet en fuldstændig harmonisering.

Den fuldstændige harmonisering gælder imidlertid kun inden for direktivets anvendelsesområde, og det er regeringens opfattelse, at anvendelsesområdet er begrænset til *producentens* produktansvar. At dette er tilfældet følger af direktivets præambelbetragtning 1 og 2, samt artikel 1 og artikel 3, stk. 1. Det følger af disse bestemmelser, hvem der som producent er ansvarlig for en skade, der forårsages af et defekt produkt.

Når der ses bort fra visse særlige situationer, hvor en mellemhandler anses som producent i direktivets forstand, f.eks. fordi producenten ikke kan identificeres, indeholder direktivet ikke nogen generel regulering af mellemhandlers produktansvar. Det er efter regeringens opfattelse som udgangspunkt overladt til medlemsstaterne at fastsætte regler herom. Der henvises i den forbindelse bl.a. til en fælles rådsmødeerklæring, der blev afgivet af Kommissionen og Rådet ved direktivets vedtagelse, og hvoraf det fremgår, at

"Rådet og Kommissionen [er] enige om, at der ikke er noget til hinder for, at de enkelte medlemslande i deres nationale lovgivning kan fastsætte regler om ansvar for mellemhandlere, idet ansvar for disse ikke omfattes af direktivet."

Regeringen har endvidere påpeget, at produktansvarslovens § 10 øger forbrugerbeskyttelsen uden at føre til flere retssager. I praksis vil skadelidte om nødvendigt anlægge en sag mod leverandøren, der normalt vil sørge for at adcitere producenten (dvs. inddrage producenten i sagen). Der vil således ikke være tale om flere søgsmål i samme sag. Derimod sikrer reglen, at skadelidte kan gøre sit krav gældende, uanset om producenten f.eks. er gået konkurs. I øvrigt er det allerede forudsat i direktivet, at der i et vist omfang vil kunne finde regressøgsmål sted på grundlag af direktivets ordning om produktansvar. I henhold til direktivets artikel 3, stk. 2 og 3, sammenholdt med artikel 5, kan der således opstå regresspørgsmål mellem f.eks. en importør og en producent.

Med hensyn til bemærkningerne vedrørende det indre marked har regeringen anført, at den er uforstående over for Kommissionens synspunkter, hvorefter produktansvarslovens § 10 skulle stride mod det indre markeds principper, som direktivet bygger på.

Regeringen har samtidigt anført, at Kommissionen ikke har nærmere redegjort for, på hvilket grundlag den danske regel skulle stride mod det indre markeds principper.

Det gøres i den forbindelse gældende, at EU-retten ikke er til hinder for, at Danmark pålægger dansk erhvervsliv en hæftelsesregel svarende til reglen i produktansvarslovens § 10, der i øvrigt finder anvendelse, uanset hvor produktet er produceret.

Kommissionens åbningsskrivelse er besvaret i overensstemmelse med ovenstående.